

1. На які країни розповсюджується безвізовий режим?

Безвізовий режим розповсюджується на територію держав-членів ЄС, крім Об'єднаного Королівства та Ірландії:

- Держави-члени ЄС, які є частиною території Шенгенської угоди: Австрія, Бельгія, Чеська Республіка, Данія, Естонія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Греція, Угорщина, Італія, Латвія, Литва, Люксембург, Мальта, Нідерланди, Польща, Португалія, Словаччина, Словенія, Іспанія та Швеція;
- Держави-члени ЄС, в яких ще не в повному обсязі впроваджена Шенгенська нормативно-правова база (тобто ті, що не є частиною території Шенгенської зони без внутрішніх кордонів): Болгарія, Хорватія, Кіпр та Румунія*.

Безвізовий режим розповсюджується також на держави - асоційовані учасники Шенгенської угоди: Ісландія, Ліхтенштейн, Норвегія та Швейцарія.

Безвізовий режим розповсюджується тільки на європейську територію Франції та Нідерландів.

2. Як довго можна знаходитися без візи на території країн-учасниць Шенгенської угоди?

Ви можете перебувати на території країн-учасниць Шенгенської угоди до 90 днів протягом 180-денного проміжку часу.

При застосуванні цього правила необхідно врахувати наступне:

- День в'їзду вважається першим днем перебування на шенгенській території;
- День виїзду вважається останнім днем перебування на шенгенській території;
- 180-денний проміжок часу не є фіксованим. Мова йде скоріше про гнучкі часові рамки. При цьому, проміжок часу розглядається, виходячи з відповідного дня перебування (будь-то з моменту в'їзду на територію Шенгенської зони або з дня проведеної перевірки, наприклад, у зв'язку з перевіркою з боку національної внутрішньої поліції, або прикордонної служби при виїзді);
- Відсутність у країнах Шенгенського простору безперервно протягом 90 днів дозволяє нове перебування до 90 днів.

Прохання звернути увагу на те, що попереднє перебування під час дії дозволу на довгострокове проживання або візи, яка дозволяє перебування більше 90 днів, не враховується під час підрахунку днів безвізового перебування.

Видача дозволів на проживання та віз, що дозволяють перебування більше 90 днів, регулюється положеннями інших законів, тому згадані вище підрахунки днів перебування сюди не відносяться.

**Перебування у цих країнах не буде враховуватися під час підрахунку днів перебування на території Шенгену. 90-денний ліміт для кожної з цих країн буде підраховуватись окремо. Наприклад, якщо у подорожуючого вичерпаний 90-денний ліміт перебування на території Шенгенської зони, він може одразу ж поїхати безпосередньо у Хорватію та перебувати там до 90 днів.*

3. Чи можу я під час цього періоду багаторазово в'їжджати на територію Шенгенських країн?

Так, Ви можете. Проте Вам необхідно самостійно добросовісно вести підрахунок кількості Ваших попередніх днів перебування, щоб не перевищити дозволену кількість днів перебування – 90 днів у 180-денний проміжок часу (див. вище). Кількість днів перебування Ви можете підрахувати за допомогою «калькулятора терміну перебування»:

https://ec.europa.eu/home-affairs/content/visa-calculator_en

4. Який проїзний документ я маю мати з собою для безвізового в'їзду на територію Шенгенських країн?

Вам потрібно мати біометричний закордонний паспорт, який повинен бути дійсним ще протягом щонайменше трьох місяців після запланованої дати виїзду із Шенгенської території. Дата видачі не повинна перевищувати 10 років.

5. Чи наявність безвізового режиму надає мені право на в'їзд на територію Шенгенських країн?

Безвізовий режим не надає Вам права на безумовний в'їзд та перебування на території Шенгенського простору. Держави-члени мають право на відмову у в'їзді та перебуванні на їх території, якщо не виконана одна або більше із наведених нижче умов.

Для перебування, що не перевищує 90 днів протягом 180-денного періоду, для громадян третіх країн діють такі правила:

а) наявність дійсного проїзного документа (див. пункт 4) або документів, які дають право на перетин кордону;

б) наявність підтвердження мети та умов запланованого перебування, наявність достатніх коштів для фінансування запланованого перебування та повернення в країну походження;

в) відсутність занесення особи до Шенгенської інформаційної системи (SIS) з метою заборони в'їзду;

г) Ви не становите загрози для громадського порядку, внутрішньої безпеки, громадського здоров'я відповідно до ст. 2 абз. 19 Шенгенського кодексу про кордони або для міжнародних відносин однієї чи декількох країн-учасниць Шенгенської угоди, а також Ваші дані не занесені до національних баз даних з метою заборони в'їзду до цих країн з цієї ж причини.

6. Які документи я маю показати під час перетину кордону офіцерові прикордонної служби?

Під час перетину кордону Вам потрібно пред'явити Ваш біометричний закордонний паспорт. Додатково Вас можуть попросити надати документи щодо мети та умов запланованого перебування (наприклад, квитки на літак на наступний рейс або для повернення в країну походження, бронювання житла, запрошення, якщо метою Вашої поїздки є приватний чи службовий візит, запрошення на конференцію, виставку або на інші заходи, підтвердження про зарахування Вас для участі у курсах, тренінгах або мовних курсах тощо **), а також підтвердження наявності достатніх коштів для фінансування запланованого перебування (див. нижче)

*** Перелік можливих документів для підтвердження Ви можете знайти у додатку I Шенгенського кодексу про кордони (Розпорядження 562/2006)*

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DE/TXT/?qid=1429693745130&uri=CELEX:02006R0562-20131126>

7. Скільки грошей мені потрібно мати з собою для в'їзду на територію Шенген?

Відповідно до ст. 5 абз. 3 Шенгенського кодексу про кордони «Засоби для забезпечення життєвих потреб оцінюються відповідно до терміну та мети перебування, взявши за основу витрати на проживання та харчування у відповідних державах-членах за середнім рівнем цін на недороге проживання, помножені на кількість днів перебування. (...)Визначення достатніх коштів для забезпечення життєвих потреб може здійснюватися на основі готівкових коштів, дорожніх чеків та кредитних карток, які є у наявності у громадян третіх країн. Якщо дана вимога передбачена національними законодавствами, доказами наявності достатніх засобів для забезпечення існування можуть вважатися також гарантійні зобов'язання та – у

випадку перебування громадян третіх країн у осіб, що їх запрошують, – поручительство від запрошуючої особи відповідно до національного законодавства.»

Деякі країни-учасниці Шенгенської угоди оприлюднили нормативні суми***

Платоспроможність кредитної картки може перевірятися прикордонними службами шляхом контактування з фінансовою установою, що її видала, або іншими доступними їм методами.

Перевірка гарантійного зобов'язання та інших запрошень може здійснюватися шляхом контактування з особою, що запрошує, або перевірки її фінансової спроможності через уповноважені національні установи країни, де вона проживає.

8. Чи завжди потрібно мати з собою поліс медичного страхування?

Наявність у громадян третіх країн, що користуються правом безвізового в'їзду, полісу медичного страхування не вимагається. Проте, у Ваших власних інтересах рекомендується укласти договір медичного страхування для подорожі до країн-учасниць Шенгенської угоди.

9. З якою метою можна подорожувати до країн – учасниць Шенгенської угоди без візи?

Ви можете подорожувати без візи як турист, з метою відвідання друзів та родичів, для участі у культурних та спортивних заходах, у службових потребах, як журналіст, для лікування, для короткострокового навчання, для участі у курсах підвищення кваліфікації/тренінгах та з тому подібною метою.

Безвізовий режим не розповсюджується на осіб, які подорожують до Шенгенських країн з метою здійснення трудової оплачуваної діяльності, тобто на тих, хто хотів би працювати в країнах Євросоюзу (див. також пункт 10 та 15).

10. Чи потрібна мені віза для працевлаштування у Шенгенській зоні, якщо тривалість перебування буде меншою, ніж 90 днів?

Так, більшість держав-членів для цього вимагають наявності попереднього отримання візи та дозволу на працевлаштування, навіть якщо запланована кількість днів перебування менша, ніж 90 днів. Зверніться, будь ласка, до Посольства / Консульства тієї країни, у якій Ви плануєте працювати, щоб дізнатися, чи потрібні Вам для цього віза та дозвіл на працевлаштування.

11. Якою інформацією я маю володіти під час перетину кордону, якщо я маю намір відвідати друзів або родичів, які проживають на території Шенгенської зони?

На кордоні Вас можуть запитати про осіб, яких Ви маєте намір відвідати. Тому рекомендується мати щонайменше адресу та контактні дані особи, яка Вас запросила.

12. Чи мені потрібна віза або дозвіл на перебування, якщо я планую подорожувати до Шенгенської зони для короткотривалого навчання?

Ні. Для короткотривалого навчання, якщо термін Вашого перебування не перевищує 90 днів впродовж 180-денного періоду, Вам не потрібно отримувати візу чи дозвіл на перебування. Для довгострокового навчання Вам необхідно перед поїздкою отримати дозвіл на перебування у вигляді візи, яка дозволяє довгострокове перебування. У таких випадках для кожної держави діють різні правила. Тому рекомендується звернутися до Посольства / Консульства тієї країни, у якій Ви плануєте навчатися.

*** http://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/documents/policies/borders-and-visas/schengen/docs/lists_of_ms_notifications_article_39_en.pdf

13. Чи можна під час дії безвізового режиму подорожувати з однієї шенгенської країни до іншої?

Між країнами Шенгенського простору**** не існує прикордонного контролю. Тільки у виняткових випадках держави-члени можуть вводити прикордонний контроль на певний період часу (наприклад, Франція під час терористичних атак). У таких випадках Вас, як і будь-якого іншого подорожуючого (також і громадянина Євросоюзу), можуть перевірити на кордоні; якщо Ви і надалі виконуєте всі передумови, Ваше право на вільну подорож на території Шенген порушене не буде.

Прикордонний контроль проводиться між країнами-учасницями Шенгенської угоди та Болгарією, Хорватією, Кіпром та Румунією (державами-членами ЄС, в яких ще не повністю впроваджена Шенгенська нормативно-правова база).

Також прикордонний контроль існує між державами-учасницями Шенгенської угоди і Об'єднаним Королівством та Ірландією (які не є частиною Шенгенського простору).

Громадяни держав, що не є членами ЄС, повинні виконувати всі передумови для в'їзду (див. питання 5); щодо них може бути проведена спонтанна перевірка на наявність виконання цих передумов.

14. Що може статися, якщо я перебуватиму на території Шенген без дозволу на перебування або візи для довгострокового перебування або працюватиму там, не маючи дозволу на працевлаштування?

Громадяни держав, що не є членами ЄС, які знаходяться на території Шенген більше 90 днів, не маючи дозволу на перебування або відповідної візи для довгострокового перебування, знаходяться там нелегально, що може призвести до заборони їм в'їзду на територію країн-учасниць Шенгенської угоди. Також працевлаштування на території Шенген без відповідного дозволу є нелегальним (навіть, якщо кількість днів перебування буде меншою, ніж 90 днів) і призведе до заборони в'їзду на територію країн-учасниць Шенгенської угоди. В залежності від держави-члена за це може стягуватися грошовий штраф.

**** Австрія, Бельгія, Чеська Республіка, Данія, Естонія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Греція, Угорщина, Італія, Латвія, Литва, Люксембург, Мальта, Нідерланди, Польща, Португалія, Словаччина, Словенія, Іспанія та Швеція